

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
Қазіргі заманғы Қытайды зерттеу орталығы
Шығыстану факультеті

ЖАҢА ДАМУ ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ ҚЫТАЙДЫҢ ТАРИХЫ, САЯСАТЫ ЖӘНЕ ЭКОНОМИКАСЫ

Алматы, 2015

ISBN 9965-112-126-6-0007

УДК 327
ББК 66.4
Қ 22

Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті Шығыстану факультетінің ғылыми Кеңесінің, Қазіргі заманғы Қытайды зерттеу орталығының шешімімен ұсынылды

Жалпы редакцияны басқарған
Н.Мұқаметханұлы т.ғ.д., п профессор
Ғылыми ретокциясын қараған
С.Ж.Сапанов т.ғ.д., доцент

**Қ 22 ЖАҒАНДАНУ ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ ҚЫТАЙДЫҢ
ТАРИХЫ, САЯСАТЫ ЖӘНЕ ЭКОНОМИКАСЫ /Мақалалар/
Алматы: «Мерей» баспасы. – 2015. – 316 бет (қытай зерттеу)**

ISBN 978-601-7478-03-2

Бұл жинаққа республикалық конференцияға қатысушы ғалымдардың баяндамалары мен арнайы мақалалары топтастырылған

УДК 327
ББК 66.4

ISBN 978-601-7478-03-2 «Мерей» баспасы, 2015

МАЗМҰНЫ

Жұбатова Б.Н. Қытай және оның әлемдік, аймақтық ықпалы	6
Радченко М.В., Николаеская Ю.Е., Шайтанова Е.В. Российско – Китайское сотрудничество в контексте изменения международной обстановки	9
Панов А.И Бизнес - образование Казахстана и России объединяет общность целей.....	20
Мұқаметханлы Н. Қытайдың Қазақстан және Орталық Азия елдерін зерттеу сұрылымдары және зерттеу үдерістері	27
Спанов М.У. Казахстан – Китай: приоритеты сотрудничества	35
Алдабек Н.А., Бектурганова П.Е. Может ли китайская модель модернизации стать альтернативой Мэйнстриму?	40
Туркеева К.А., Бодаубаева Г.А., Межрегиональное сотрудничество национальных экономик Казахстана и Китая в контексте развития приграничных территорий	53
Радченко М., Николаевская Ю. Е. Китайская стратегия «Экономического пояса вдоль Шелкового пути» и ее значение в мировой экономической интеграции ...	63
Шайтанова Е.В. Сравнительная характеристика налоговых систем Российской Федерации и Китайской народной Республики	70
Сапанов С.Ж., Созакбаева Г. Орталық Азиядағы Қытай факторы	78
Раев Д.С., Махаммадулы Санжар Геополитический потенциал проекта Нового Шелкового пути: проблемы и перспективы	84
Болат Сайлан Қытайдың Орталық Азиядағы геосаясаты	94
Мақашева К.Н., Изтаева А.А. Энергетические интересы Китая и вопросы сотрудничества в Центральной Азии	101

Нәбижан Мұқаметханұлы
т.ғ.д., профессор, *әл-Фараби ат. ҚазҰУ*
қытайтану кафедрасының меңгерушісі,
университет жанындағы «Қазаргі замандағы
Қытайды зерттеу орталығының» директоры,
Алматы

ҚЫТАЙДЫҢ ҚАЗАҚСТАН ЖӘНЕ ОРТАЛЫҚ АЗИЯ ЕЛДЕРІН ЗЕРТТЕУ ҚҰРЫЛЫМДАРЫ ЖӘНЕ ЗЕРТТЕУ ҮДЕРІСТЕРІ

Қытайдың Қазақстан және Орталық Азия елдерін зерттеу құрылымдары мен ғылыми зерттеулері ХХ ғасырдың 80-жылынан басталды. Сол жылы Үрімжі қаласында құрылған Шыңжаң Қоғамдық ғылымдар академиясы жанынан Орталық Азия зерттеу институты (中亚研究所) ашылып, Қазақстан және Орталық Азия елдерін зерттеуді бастаған болатын. Содан көп өтпей Шыңжаң университеті жанынан да Орталық Азия мәдениетін зерттеу институты (新疆大学中亚文化研究所) құрылды.

1991 жылы КСРО-ның ыдыауы, қырғый-қабак соғысынын аяқтауы, әлемдік қарым-қатынастар жүйесінің өзгеруі, Қытайдың да сыртқы саясаты мен дипломатиялық қатынастарына зор өзгерістер әкелді. Қытайдың батыс шебі енді жаңа тәуелсіздік алған Орта Азиялық мемлекеттермен шектесті. Сонымен Қытай Қазақстан және Орталық Азия мемлекеттерін зерттеуге мемлекеттік деңгейде көңіл бөле бастады. Өйткені Қытай бұл елдермен мемлекеттік шекара мәселесін шешуі керек, Шыңжаң қауіпсіздігін сақтай отырып, тарихи орайды пайдаланып Орталық Азия рыногін иеленіп, сыртқы сауданы арттыруды қажет деп тапты. Сонымен олар Орталық Азияны зерттеудің мемлекеттік құрылымдарын құра бастады.

Халықаралық жағдайдың өзгеруіне байланысты Қытай Қоғамдық ғылымдар академиясының бұрынғы «Кеңес Одағын